

**Záznam výsledků
setkání ad-hoc skupiny expertů
k vyhodnocení informací o opatřeních
ke snížení koncentrací haloetherů v Labi
dne 6. 9. 2007 v Magdeburku**

Přítomni: Za německou stranu:

Dieter Veltwisch	Spolkové ministerstvo životního prostředí, ochrany přírody a jaderné bezpečnosti (BMU), Bonn
Peter Pfeiffer	Státní ministerstvo životního prostředí a zemědělství Saská (SMUL), Dražďany
Hans-Werner Peschel	Ministerstvo zemědělství a životního prostředí Saská-Anhaltska (MLU), Magdeburk
Dietmar Wunderlich	Spolkový úřad životního prostředí (UBA), Dessau
Susanne Sievers	Ústav hygieny a životního prostředí (IHU), Hamburg

Za českou stranu:

Evžen Zavadil	Česká inspekce životního prostředí, Praha
Jiří Medek	Povodí Labe, státní podnik, Hradec Králové
Milan Koželuh	Povodí Vltavy, státní podnik, Plzeň

1. Podkladové materiály na jednání

Před setkáním byly účastníkům rozeslány níže uvedené podkladové materiály:

- Haloethery v Labi – shrnutí (stav: červen 2007)
- Souhrnná informace české delegace v MKOL o výsledcích realizovaných opatření ke snížení koncentrací haloetherů v Labi (předloha DEL_07-6-1, stav: 28. 2. 2007)
- Zápis z mimořádného setkání expertů dne 26. 9. 2006 v Ústí nad Labem ke zvýšeným koncentracím haloetherů v Labi
- Zvýšené koncentrace haloetherů v Labi (předloha KOM19_06-5-1, stav: srpen 2006)
- Zvýšené koncentrace haloetherů v Labi (předloha DEL_06-7-1rev.)
- Grafické znázornění koncentrací haloetherů v Labi na měrných profilech Schmilka, Zehren a Dommitzsch v bodových a týdenních slévaných vzorcích (příloha 1 k předloze MKOL-DEL_06-7-1 příl 01 haloethery v Labi)
- Záznam výsledků porady vedoucích delegací Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) ve dnech 3. 5. – 4. 5. 2007 v Praze
- Záznam výsledků 22. porady pracovní skupiny „Implementace Rámcové směrnice ES pro vodní politiku v povodí Labe“ (WFD) Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL) ve dnech 14. 6. – 15. 6. 2007 v Lipně nad Vltavou

- Hodnocení halogenovaných etherů v pitné vodě – dopis Spolkového úřadu pro životní prostředí (UBA) v Dessau Ministerstvu zdravotnictví a sociálních věcí Saská-Anhaltska v Magdeburku ze dne 19. 4. 2006
- Hodnocení sloučenin halogenovaných etherů v pitné vodě z břehové infiltrace Labe – dopis Spolkového úřadu pro životní prostředí (UBA) v Dessau Saskému státnímu ministerstvu sociálních věcí v Drážďanech ze dne 15. 5. 2006

Dále poskytl pan Veltwisch účastníkům porady níže uvedené dokumenty v českém jazyce, které získal z internetu:

- Posudek na dokumentaci hodnocení vlivů na životní prostředí podle přílohy č. 5 zákona č. 100/2001 Sb. a ve znění pozdějších předpisů záměru KOMBINOVANÝ ZPŮSOB VÝROBY EPICHLORHYDRINU, zpracovatel posudku: ECOSYSTEM spol. s r. o., duben 2005
- Dokumentace podle zákona 100/2001 Sb. ve znění zákona č. 93/2004 Sb. v rozsahu Přílohy č. 4, zpracovatel: CHEMING, číslo dokumentu: C1-T-4854, 11. 1. 2005
- Oznámení podle zákona 100/2001 Sb. ve znění zákona č. 93/2004 Sb. v rozsahu Přílohy č. 4, zpracovatel: CHEMING, číslo dokumentu: C1-T-4198, 30. 9. 2004

Studie proveditelnosti dalších opatření ke snížení koncentrací haloetherů v podniku Spolchemie nebyla jako podkladový materiál pro jednání k dispozici. Podle sdělení sekretariátu MKOL ze dne 7. 9. 2007 byla studie proveditelnosti sice zpracována, podléhá ovšem výrobnímu tajemství.

2. Stávající situace

Čeští odborníci konstatovali:

- Stávající povolení k vypouštění odpadních vod z čistírny odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice, kam odtékají předčištěné odpadní vody z areálu podniku Spolchemie, nabylo účinnosti dne 1. dubna 2007 a platí do konce roku 2009. V ukazateli haloethery byl stanoven limit pro vypouštění do Labe ve výši 3 t/rok (suma TCPE 1 – 3), který byl předložen v návrhu vodoprávního povolení pro čistírnu odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice na poradě vedoucích delegací ve dnech 3. 5. – 4. 5. 2007. Pracovní skupina WFD konstatovala již na své 22. poradě, která se konala ve dnech 14. 6. – 15. 6. 2007 v Lipně nad Vltavou, v bodě 12 programu jednání, že na základě současné situace zatížení Labe haloethery v hraničním profilu existuje nebezpečí, že úprava vody z Labe pro pitné účely nebude moci být zajištěna jednoduchým postupem podle směrnice 75/440/EHS bez dodatečného zařazení stupně s aktivním uhlím.
- Novela nařízení vlády č. 61/2003 Sb. o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových vod a odpadních vod vstoupí v platnost k 1. 10. 2007. Nařízení obsahuje imisní limity pro níže uvedené 3 tetrachlorpropylethery (TCPE): bis(1,3-dichlor-2-propyl)ether, bis(2,3-dichlor-1-propyl)ether a 1,3-dichlor-2-propyl-2,3-dichlor-1-propylether. Pro všechny tři látky je nutno do roku 2012 dodržet stejný imisní limit, a to 0,2 µg/l. Konkrétní údaje k odvození těchto limitů nebylo možno učinit.
- Nový kanalizační řád jednotného kanalizačního systému Ústí nad Labem, podle kterého podnik Spolchemie vypouští své odpadní vody do městské kanalizační sítě, stanovuje od 3. ledna 2007 následující limity koncentrací pro uvedené tři TCPE. Množství látkových odtoků není limitováno.

Ukazatele		Požadovaná hodnota	Jednotka	Odnosy [t.rok ⁻¹]
TCPE 1	bis(1,3-dichlor-2-propyl)ether	100	µg/l	–
TCPE 2	bis(2,3-dichlor-1-propyl)ether	300	µg/l	–
TCPE 3	1,3-dichlor-2-propyl-2,3-dichlor-1-propylether	400	µg/l	–

Hodnota 800 µg/l pro sumu všech tří TCPE byla platný emisní limit na odtoku ze Spolchemie již před napojením na městskou čistírnu odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice. Odůvodnění ke stanovení výše emisních limitů nebylo k dispozici.

- Hodnoty koncentrací pro uvedené tři TCPE, které byly naměřeny na odtoku z čistírny odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice, vykazují ve 2. čtvrtletí 2007 výrazný pokles. To by mohlo souviset se změnou výrobní technologie ve Spolchemii. Pro hodnověrné hodnocení je však počet výsledků měření ještě příliš malý.

Sekretariát rozeslal 7. 9. 2007 sdělení Ministerstva životního prostředí v Praze od podniku Spolchemie, kde byly mimo jiné obsaženy následující informace:

- Koncem února 2007 byla uvedena do provozu nová jednotka na výrobu dichlorpropanolu (DCH) na bázi glycerinu, v březnu 2007 následovala stabilizace a optimalizace parametrů. Zprovozněním nové jednotky na výrobu DCH bylo možno snížit starou produkci epichlorhydrinu na bázi allylchloridu z původních 25 t za den na současných 17 t za den.
- V průběhu prvního pololetí 2007 byly provedeny další úpravy technologie ve výrobě epichlorhydrinu, které by měly vést ke snížení koncentrací haloetherů v odpadních vodách a zamezení nárazově vysokých odnosů.
- V únoru 2007 schválilo vedení podniku finanční prostředky na realizaci opatření ke snížení koncentrací haloetherů v odpadních vodách. Tato investice byla zrealizována při provozní zastávce ve druhé polovině května 2007. Začátkem června 2007 byla po opětovném najeť výroby uvedena do zkušebního provozu i upravená štěpicí kolona.

3. Hodnocení

- Úkol zadaný vedoucími delegací pracovní skupině WFD nelze v současné době beze zbytku splnit, neboť nejsou k dispozici aktuální naměřené hodnoty zatížení odpadních vod (odpadní vody ze Spolchemie vypouštěné do městské kanalizační sítě / na odtoku z čistírny odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice). Tyto hodnoty měření by však byly pro hodnocení aktuální situace nezbytné.
- Dopady provedených úprav v technologii výroby ve Spolchemii nelze ještě hodnotit, jelikož datová základna ještě není dostatečně obsáhlá.

4. Návrh pro pracovní skupinu WFD na další postup

- Výměna dat, která již zčásti probíhá, by měla být formalizována a měla by probíhat pravidelně. Výměna informací by měla obsahovat níže uvedené hodnoty měření:
  - odpadní vody vypouštěné podnikem Spolchemie do městské kanalizační sítě Ústí nad Labem (koncentrace a látkové odnosy),

- na odtoku z čistírny odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice (koncentrace a látkové odnosy) a
  - imisní hodnoty v Labi (Česká republika a Německo).
- Informace, které má k dispozici Spolkový úřad životního prostředí (UBA) a které sloužily jako podklad k zařazení haloetherů zásadně jako gentoxických látek, by měly být dány k dispozici českým odborníkům, kteří o poskytnutí těchto údajů již žádali.
  - Pokud jde o limit pro odnosy haloetherů do Labe ve výši 3 t/rok, který je stanoven ve vodoprávním povolení pro čistírnu odpadních vod Ústí nad Labem – Neštětice, je třeba ještě jednou poukázat na skutečnost, že při jeho vyčerpání nebude zajisté možné zajistit úpravu vody z Labe na pitnou pomocí jednoduchého postupu podle směrnice 75/440/EHS bez dodatečného zařazení stupně s aktivním uhlím.
  - Česká delegace v pracovní skupině WFD by měla být požádána, aby poskytla informace o výsledku schvalovacího řízení v rámci IPPC (nová výrobní linka). Pro hodnocení budoucích emisí z výroby epichlorhydrinu je nutné mít k dispozici zejména relevantní informace o odpadních vodách ze staré a nové technologie, které by umožňovaly provést hodnocení nejlepší dostupné techniky. V této souvislosti je po odborné stránce nezbytná spolupráce podniku Spolchemie.
  - V případě, že by skupina expertů měla provést hodnocení podkladových materiálů, které budou poté k dispozici, měl by být na tomto jednání přítomen zástupce podniku Spolchemie, zástupce krajského úřadu a bezpodmínečně i zástupce Ministerstva životního prostředí ČR.